

Székely-Udvárhely n. t. város tanácsa
8030 sz. Érk. 1910. DECZ. - 8
drb. mell.

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Nyolczadik évfolyam.	50. szám.	Szerkeszti:	Székelyudvarhely, 1910. decz. 8.
Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Fgyes szám ára 50 fillér.	Dr. Keith Ferencz	Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely. Arpád-utca 3 szám, hová az előfizetési pénzek küldendők.	várm. tb. főjegyző.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

318

141,274—1910. VII.—c. B. M. számú körrendelet.

Betegség és baleset elleni biztosításra kötelezettek s hozzátartozóik után felmerült kórházi ápolási költségek viselése.

Valamennyi törvényhatóságnak.

Az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló 1907: XIX. t.-cz. a biztosítottak, illetőleg hozzátartozóik után felmerült kórházi ápolási költségek viselése tekintetében az azelőtt érvényben volt 1891: XIV. t.-cz. határozmányaival szemben több lényeges újítást tartalmazván, a m. kir. közigazgatási bíróságnak a lefolyt időszak alatt alkalma volt, hogy az 1898: XXI. t.-cz. 13. §-ában körülírt hatáskörében az előlídezett törvény által létesített új jogviszonyok és az azok alapján felmerült vitás kérdések felett számos határozatot hozzon, úgy hogy most már a birói jogszolgáltatás ezen a téren teljesen kialakult és megállapodott.

Felesleges bővebben fejtegetnem, hogy az állami és önkormányzati közigazgatásnak mily elsőrangú érdeke, hány tisztviselő munkaejeje kiemeltetik és mily nagyfontosságú szociális szempontok nyerhetnek kielégítést azáltal, ha a köztudatba kellőképen átmegegy az, hogy a bíróság bizonyos kérdésekben mily gyakorlatot követ.

A betegápolási ügyekben beadott, az előzőleg nagyszámu panasz nagyrészt annak tulajdonítható, hogy az ily ügyekben eljáró és érdekelt közhatóságok, kórházak és munkásbiztosító pénztárak a bíróság jogszolgáltatását alig ismerik.

Ezt a birói gyakorlatot a m. kir. közigazgatási bíróság 824—829. számú elvi jelentőségű határozatai s 2,499—1910., 3,833—1910 és 4,052—1910. számú ítéletei tüntetik fel.

Ezeket mellékletként közölve felhivom, hogy a felügyelete alatt álló hatóságokat s kórházakat

e határozatokra a legalkalmasabbnak mutakozó módon figyelmeztesse.

Budapesten, 1910. évi november hó 9-én

A miniszter helyett:
Jakabffy s. k., államtitkár.

I. melléklet a 141,274—1910. B. M. számhoz.

Közig. bírósági elvi jelentőségű határozatok.

824. szám. Az 1907: XIX. törvényzcikk értelmében biztosításra kötelezett egyénnek kórházi ápolása esetén a közigazgatási bíróság a kórház által a munkásbiztosító pénztár ellen támasztott követelés felett dönt; abban a kérdésben azonban, hogy tartozik-e a munkaadó a pénztár által a kórháznak kifizetett költségeket a pénztárnak megtéríteni, a közigazgatási bíróságnak nincs hatásköre.

825. szám. Az 1907: XIX. törvényzcikk értelmében biztosításra kötelezett egyén már a biztosításra kötelező foglalkozásba való lépés pusztá ténye által biztosítottnak tekintendő akár bejelentette őt a munkaadó a munkásbiztosító pénztárba, akár nem; s a pénztárnak a kórházi ápolási költségek viselése tekintetében fennálló kötelezettsége független attól, hogy a bejelentést elmulasztó munkaadóval szemben a pénztár az 1907: XIX. törvényzcikk 12. §-ának utolsó bekezdésében megadott visszkereseti jogát tudja-e érvényesíteni vagy nem.

826. szám. A munkásbiztosító pénztár az igényjogosult tagja után felmerült kórházi ápolási költséget feltétlenül csak 28 napra tartozik fizetni; ez időn túl a kórház az ápolási költségeknek a tag részére házi ápolás esetén járó táppénz erejéig való megtérítését csak abban az esetben követelheti, ha a pénztár az illetőt a kórházba utalta, illetőleg annak további kórházi ápolásához hozzájárult.

827. szám. A munkásbiztosító pénztárnál biztosítottal egy háztartásban élő és keresettel nem bíró, önként külön nem biztosított családtagok kórházi ápolásának költségeit a pénztár 28 napra terjedőleg akkor is köteles viselni, ha az illetőt

Lalcsatny

előzetesen nem is utalta be a kórházba, de utólag beigazolást nyert, hogy a kórházi ápolásra feltétlenül szükség volt. Ilyen esetekben a kórházi ápolás feltétlen szükségének utólagos hatósági megállapítása pótolja a pénztár részéről való előzetes kórházba utalást.

828. szám. A munkásbiztosító pénztár igényjogosult tagjáért a kórházi ápolási költségeket 28 napra terjedőleg abban az esetben is köteles viselni, ha a tag betegségét szándékosan okozta.

829. szám. Az 1907. XLV. törvénycikk 28. §-ának az a rendelkezése, hogy a gazda külső cselédjét 45 napig tartozik házilag gyógykezelni és hogy e jogszabály a kórházi ápolásra vonatkozó törvények rendelkezéseit nem érinti, akként értelmezendő, hogy a gazdának úgy az idézett törvényen, mint az 1898. XXI. törvénycikken alapuló fizetési kötelezettsége együttvéve 45 napon túl nem terjed.

II. melléklet a 141,274—1910. B. M. számhoz.
2,499—1910. K. sz.

Ő Felsége a király nevében a magyar királyi közigazgatási bíróság B. Ágoston vasgyári munkásnak 1909. évi június hó 29-től július hó 31-ig tartott 33 napi kórházi ápolása után felmerült 54 K. 78 fillér gyógydíjból 30 napra eső 49 K. 80 fillér ügyében B. vármegye közigazgatási bizottsága által 1910. évi március hó 12-én 630. szám alatt hozott határozat ellen a rimamurány-salgótarjáni vasmű-részvénytársaság társpénztárának képviselőjében M. János ügyvéd részéről beadott panaszt 1910. évi augusztus 2 napján tartott nyilvános ülésében az 1898. XXI. t.-cz. 13. §-a alapján tárgyalás alá vevén, következőleg ítelt: A magyar királyi közigazgatási bíróság a panasznak helyt nem ad.

Indokok: A rimamurány-salgótarjáni részvénytársaság társláda-pénztára azon a czímen kéri fölmentését B. Ágoston vasgyári munkás gyógydíjának megfizetése alól, hogy a társpénztári alapszabályok 14. §-a szerint önhibából előidézett verekedés folytán előállott betegség esetén a társpénztár nem köteles gyógydíjat fizetni és hogy a sérült nem a társláda kórházát, hanem a Gömör és Kis-Hont vármegyei közkórházat vette igénybe. Ami az első kifogást illeti, a panaszló társláda-pénztár csak állítja, de mivel sem bizonyítja, hogy B. Ágoston a verekedést, melyben a kórházi ápolást igénylő sérülést kapta, önhibájából idézte elő. A közigazgatási bizottság által elrendelt bizonyítási eljárás során pedig U. község előjárósága hivatalosan igazolta, hogy B. Ágoston a verekedést nem idézte elő és arra okot sem szolgáltatott. Így tehát a társláda első kifogása elesik. Ami pedig nem a társláda, hanem egy közkórház igénybevételel illeti, minthogy az 1876. XIV. t.-cz. 58. §-a értelmében a közkórházak míg a fekhely nem hiányzik, minden jelentkező beteget kötelesek befogadni, minthogy továbbá a jelen esetben a sérülés s az ebből folyó sürgős szükség bármely kórház igénybevételel indokoltta tette volna, azért

ez a kifogás sem fogadható el. Mivel továbbá a pénztár igényjogosult tagjáért az 1898. XXI. t.-cz. 4. §-a értelmében 30 napig terjedőleg még abban az esetben is köteles a kórházi gyógyköltségeket megfizetni, ha a kórházi ápoláshoz utólag sem adja beleegyezését, azért törvényszerűen határozott B. vármegye közigazgatási bizottsága, midőn B. Ágoston 33 napi kórházi ápolása után felmerült gyógyköltségéből 30 napra eső 49 K. 80 fillér megfizetésére kötelezte a panaszkodó társládát. Végül az 1907. XIX. t.-cz. 59. §-a a társládákra nem terjedvén ki, az 1898. XXI. t.-cz. 4. §-a egész terjedelmében érvényben áll s így nem 28, hanem 30 napi gyógydíjban kellett a társládát marasztalni. Mindezen okokra való tekintettel, a társláda panaszának helyt adni nem lehetett.

III. melléklet a 141,274—1910. B. M. számhoz.
3,833—1910. K. sz.

Ő Felsége a király nevében a magyar királyi közigazgatási bíróság K. Józsefnek 1909. évi június hó 29-től július hó 10-ig tartott 12 napi kórházi ápolása után felmerült 21 korona 84 fillér gyógydíj ügyében T. város közigazgatási bizottságának 1910. évi február hó 14-én 34. szám alatt hozott határozata ellen a t.-i kerületi munkásbiztosító pénztár részéről beadott panaszt 1910. évi június hó 30-ik napján tartott nyilvános ülésében az 1898. évi XXI. t.-cz. 13. §-a alapján tárgyalás alá vevén, következőleg ítelt: A magyar királyi közigazgatási bíróság a panasznak helyt nem ad.

Indokok: A jelen esetben a Kerületi Munkásbiztosító Pénztár panasziratában nem azt vitatja, hogy K. József baja nem igényelt kórházi ápolást s ezért nem állított ki számára utalványt, hanem azt, hogy nincs bebizonyítva, hogy a kórházi ápolat természetes fia G. József pénztári tagnak s ha ez be is lenne bizonyítva, a természetes gyermek nem tekinthető az 1907. XIX. t.-cz. 50. §-ának 5. pontja értelmében vett családtagnak. A pénztárnak sem ténybeli, sem jogi kifogása nem állhat meg. A betegfelvételi jegyzőkönyvnek hatóságilag megerősített adataival ugyanis igazolva van, hogy K. József kórházi ápolat természetes atyjánál mint családtag eltartásban van. Az Országos Munkásbetegsegélyző és Balesetbiztosító Pénztárnak az 1907. XIX. t.-cz. 105. §-a alapján alkotott alapszabályai 33. §-a értelmében pedig a betegség esetére való biztosítás szempontjából családtagok vagy hozzátartozók alatt a biztosított tagnak úgy törvényes, mint törvénytelen gyermeket kell érteni, mely törvényben adott felhatalmazáson alapuló alapszabálybeli tételes rendelkezéssel szemben általános jogi elvekre való hivatkozásnak helye nem lehet s ennek következtében a törvénytelen gyermek az 1907. XIX. t.-cz. cikk értelmében vett családtagnak tekintendő. Minderre való tekintettel a Munkásbiztosító Pénztár azon panaszbeli kérelmének, hogy mentessék fel a K. József után felmerült gyógydíj viselése alól, helyt adni nem lehetett.

IV. melléklet a 141,274—1910. B. M. számhoz.
4,052—1910. K. sz.

Ő Felsege a király nevében a magyar királyi közigazgatási bíróság Gy. György kerületi munkásbiztosító pénztári tag 1908. évi november hó 3-tól 1909. évi január hó 2-ig tartott 61 napi kórházi ápolása után felmerült gyógydíjból még ki nem egyenlített 11 korona 97 fillér ügyében H. vármegye közigazgatási bizottsága által 1910. évi április hó 12-én 1,541 szám alatt hozott határozata ellen a d-i kerületi munkásbiztosító pénztár részéről beadott panaszt 1910. évi augusztus hó 9-ik napján tartott nyilvános ülésében az 1898: XXI. t.-cz. 13. szakasza alapján tárgyalás alá vévén, következőleg ítél: A magyar királyi közigazgatási bíróság a panasznak helyt nem ad.

Indokok: A jelen esetben csupán az a jogi kérdés tárgya a vitának, hogy baleseti betegség-nél a munkásbiztosító pénztár a fölmerült egész kórházi ápolási költséget tartozik-e fizetni, vagy pedig az egész kórházi gyógydíj a pénztárt csak 28 napra terheli s ez időn túl csak házi ápolás esetén járó táppénzt kell kifizetnie. Az 1907: XIX. t.-cz. 79. §-a egész általánosságban kötelezi a kerületi munkásbiztosító pénztárt a balesetre biztosított sérült gyógykezelésének a teljes felgyógyulásig való ellátására anélkül, hogy házi gyógykezelés vagy kórházi ápolás közt különbséget tenne. Ugyanezen törvény 209. §-a alapján kibocsátott 140,000—1907. B. M. számú körrendelet 49-ik §-ának 7-ik bekezdése értelmében pedig oly esetekben, midőn a sérült csak balesetre volt biztosítva, a kórházi gyógyköltség a pénztárt tíz hét tartamára terheli, fenmaradván a pénztárnak az a joga, hogy a kifizetett összeget a balesetet szenvedettnek munkaadójától követelje, miből következik, hogy akkor, ha a sérült nemcsak balesetre, hanem betegség esetére is biztosítva van, a tíz heti kórházi ápolási költség magát a pénztárt terheli. Továbbá a balesetek a betegségek-től lényegesen eltérő, súlyosabb természetű birtak s éppen azért az idézett törvény VII. fejezetében a baleseti kártalanításokat egész külön tárgyalja s a baleseti betegségekre nézve különleges, az egyszerű betegségekre vonatkozó rendelkezésektől eltérő jogszabályokat tartalmaz. Így, míg a törvény 50. § a értelmében a pénztár egyszerű betegség esetén a segélyeket legfeljebb 20 hétig nyújtja, addig a 79. § értelmében baleseti betegségek-nél a gyógykezelésről a teljes felgyógyulásig tartozik gondoskodni. Abból, hogy a törvényhozó a segélyezés maximális időtartamának az egyszerű betegségek-nél 20 hétre való korlátozását a baleseti betegségekre nem terjesztette ki, következtetni kell azt is, hogy a kórházi ápolásnak az egyszerű betegségek-nél 28 napra való korlátozása a sokkal súlyosabb baleseti betegségekre szintén nem terjed ki, aminthogy a törvény VII. fejezete az 59. §-ra való utalást nem is tartalmaz. Minderre való tekintettel törvényszerűen határozott a közigazgatási bizottság, midőn a pénztárt a nevezett sérült egész gyógydíjának viselésére, illetőleg a pénztár

által még ki nem egyenlített, fent számjelzett s a pénztár által számszerűleg sem kifogásolt különbözőeti összeg kifizetésére kötelezte. A pénztár panaszának tehát helyt adni nem lehetett.

IV. Személyi hírek.

A törvényhatósági bizottság f. évi december hó 2-ikán tartott közgyűlésében megválasztották Székelykeresztúr járási főszolgabíróvá Dr. Pálffy Jenő I. osztályu szolgabíró, I. osztályu szolgabíróvá Dr. Lukácsffy József III. osztályu aljegyző, III. osztályu aljegyzővé Dr. Kovácsy László közíg. gyakornok.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körölvények.

Pályázati hirdetmény. (4076—1910. szám.) Udvarhelyvármegye homoródi járásához tartozó homorólszentmártoni körorvosi állásra pályázatot hirdetek és felhívom azon okleveles orvos urakat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat hozzám f. évi december hó 15-ig adják be.

A körorvos javadalmazása:

1600 korona évi fizetés.

300 korona évi uti átalány.

240 korona lakbér.

Halottkémi és husvizsgálati díjak.

A körorvosi székelyen gyógyszer-tár van.

Oklánd, 1910. nov. 12. *Szabady*, főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény. (4426—1910. szám.) Udvarhelyvármegye homoródi járásához tartozó Felsőrákos nagyközségben a községi szülésznői állás megüresedvén, felhívom azon okleveles szülésznőket, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat hozzám f. évi december hó 10-ig adják be.

A bába fizetése: évi 180 kor., működési díja 8 napra 3 kor., minden további napra 60 fillér.

Oklánd, 1910. november hó 19-én. *Szabady*, főszolgabíró.

Hirdetmény. (745—1910. szám.) Erked község vadászterülete 1916. évi augusztus hó 15-éig terjedő 6 évre évi 60 korona kikiáltási ár mellett nyilvános árverésen Erked község házánál 1910. évi december hó 18-án délután 3 óraker bérbe fog adatni. Árverési feltételek a község házánál megtudhatók. Erked, 1910. november 29. *Molnár János*, jegyző.

Árverési hirdetmény. Alólirott községi előljáráóság közhírré teszi, hogy Homoródalmás község korcsmája, a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel, az 1911. évi április hó 24-én kezdődő hat egymásután következő évekre, vagyis 1917. évi április 24-ig terjedő időre f. 1910. évi december hó 11-én délután két óraker, a község házánál tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár 602; írva Hatszázkettyő korona. 10% bánatpénz az árverés megkezdése előtt leteendő. Az italkimérési engedély, a bérlet idejére, bérlő nevére átruháztatik. Feltételek megtudhatók a községi jegyzői irodában. Homoródmás, 1910. évi november hó 25-én. *Barra Lajos*, k. jegyző. *Rácz Péter*, k. főbíró.

Bérbeadási hirdetés. (1385—1910. szám.) Közhírré tesszük, hogy Székelyszállás község háza, melyben 3 szoba van, s melyhez italmérés is tartozik 1911. január 1-ét követő 6 évre 1910. december 19-én délelőtt 9 órakor Székelyszállás községben a községi pénztárnok házában megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni. Kikiáltási ár 400 kor. Bánatpénzül a kikiáltási ár 10 % a az árverező biztos kezéhez leteendő. Zárt ajánlatok is elfogadtnak a kikiáltási ár 10 %-ával terhelve, ha azok az árverés megkezdése előtt beadatnak. Részletes feltételek a községi pénztárnok házában minden időben megtekinthetők. A községi előjáróság. Kelt Székelyszálláson, 1910. november 28-án. *Szenti Károly*, körjegyző. *Molnár István*, községi bíró.

Bérbeadási hirdetés. Közhírré tesszük, hogy Székelyszállás község vadászterülete 1911.

évi január 1-én 6 évre 1910. december 19-én délelőtt 10 órakor a községi pénztárnok házában megtartandó árverésen haszonbérbe fog adatni. Részletes feltételek községi pénztárnoknál megtekinthetők. A községi előjáróság. Kelt Székelyszálláson, 1910. november 28-án. *Szenti Károly*, körjegyző. *Molnár István*, községi bíró.

Elveszett munkásigazolvány. Szász Pál oroszhegyi lakos az Oroszhegy község előjárósága által 17—906 szám alatt kiállított munkásigazolványát Oroszhegy községben elveszítette. Az igazolvány megsemmisítettnek mondatott ki.

Elveszett munkásigazolvány. Hadnagy Lajos szentdemeteri lakos a szentdemeteri előjáróság által 1908—11. sz. a. kiadott munkásigazolványát Nagyszebenből való hazautazása alkalmából a kiskapusi állomáson elveszítette, mely ezennel megsemmisítettnek nyilvánítottatik. Székelykeresztúr, 1910. november 25-én. *Pálffy*, h. főszolgabíró.

Elveszett munkásigazolvány. Hajdó Gáspár oroszhegyi lakosnak az Oroszhegy község előjárósága által 9—1906 sz. a. kiállított munkásigazolványa a Sikaszó nevű gyártelepen elégett. Az igazolvány megsemmisítettnek mondatott ki.